

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 29, 2017 • Vol. CVIII Nr. 100 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 08-28-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 170 dienos

Lietuvoje lankėsi Vokietijos prezidentas



Prezidentai Frank-Walter Steinmeier ir Dalia Grybauskaitė aplankė Lietuvoje tarnaujančius Vokietijos ir kitų NATO valstybių karius. Roberto Dačkaus nuotr.

Lietuva ypač vertina Vokietijos sprendimą imtis kerstinio vaidmens užtikrinant Baltijos šalių saugumą, teigia Prezidentė Dalia Grybauskaitė, rugpjūčio 25 dieną kartu su Vokietijos federaliniu Prezidentu Frank-Walter Steinmeier Rukloje aplankiusi NATO batalione tarnaujančius vokiečių karius.

„Politiškai mums be galo svarbi ši misija, kurią vyk-

do Vokietija ir vadovauja NATO batalionui. Tai ir gynimas, ir atgrasymas tuo pačiu metu. (...) Didžiulis lyderystės pavyzdys, kai buvo priimtas sprendimas būtent atvykti į Lietuvą ir čia vadovauti batalionui”, – kalbėjo D. Grybauskaitė, abiejų šalių vadovams lankantis Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke.

– 2 psl.

ŠIAME NUMERYJE:



Muzikinė Simonos vasara – 4 psl.



Musninkiečiai pagerbė savo krašto savanorius – 8 psl.

Jubiliejinėje stovykloje keliavome prisiminimų keliu



Jau 25-erius metus prie pat Panevėžio įsikūrusioje Berčiūnų ateitininkų stovykloje šią vasarą, rugpjūčio 11–13 d., rinkosi Jaunųjų ateitininkų sąjungos (JAS) stovyklose savanoriavę stovyklų organizatoriai, programų vadovai, komendantai, būrelių vadovai ir mokytojai, pagalbininkai – visi, kas yra buvęs Berčiūnuose ir galėjo prisiminti geriausias akimirkas ir savo patirtį – visi šventė Berčiūnų ateitininkų stovyklos 25-metį.

Jubiliejinės Berčiūnų stovyklos dalyviai.

T. Pilgio nuotr.

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Dėkojo Viešpačiui

Jubiliejinė stovykla truko neilgai, tačiau joje buvo visko – tradiciškai per ryto ir vakaro rikiuotes buvo keliami ir nu-

leidžiama Lietuvos vėliava, visi meldėsi, sportavo, šoko, dalyvavo žaidimuose ir maudynėse Sanžilės upėje. Prie laužo vyko pokalbiai ir buvo traukiamos dar pirmųjų stovyklų dainos, dalijamasi užkandžiais (kas vaikystėje kėlė daugiausia džiaugsmo). – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Išmokti mylėti įmanoma tik mylint – Iris Murdoch

Išsiskyre nuomonės dėl Sibiro madonos

Jūratė Mičiulienė „Lietuvos žiniuose“ (2017.06.14) paskelbė straipsnį „Katedra neįsileidžia tremtinių parvežtos Sibiro Madonos“, kuriame pristatoma grupės buvusių tremtinių idėja Vilniaus arkikatedroje pastatyti restauruotą medinę Marijos skulptūrą, parvežtą iš Krasnojarsko krašto Sibire. Pateikiame šio straipsnio santaurką.

Kalba eina apie prieš septynerius metus grupės tremtinių į Lietuvą iš Sibiro parvežtą lietuvių kapinėse stovėjusią Švč. Mergelės Marijos skulptūrą, pramintą Sibiro arba Korbiko madona. Ji buvo labai sunykusi, todėl parvežus buvo restauruota, o į Sibirą išvežta jos kopija, kurią atliko skulptorius magistrantas Andrius Salys. Originalas saugomas Nacionalinio muziejaus fonduose, bet tremtiniai siekia jį perkelti į Vilniaus arkikatedros bazilikos Tremtinių koplyčią. Bažnyčios hierarchai su tuo nesutinka ir siūlo skulptūrai kitą kurią vietą.

Korbiko madonos istorija tokia. Ji stovėjo Krasnojarsko krašte, nuošaliuose Mansko rajono Korbiko gyvenvietės kapinėse. 1955 m. šią dviejų metrų aukščio skulptūrą išdrožė Jonas Maldutis, kuris būdamas gimnazistas buvo įkalintas lageryje ir gavo leidimą atvykti pas tėvus į Korbiko kaimą. (Beje, autorius sulaukė į Lietuvą atvežtos savo Madonos.) Korbiko gyvenvietės barakuose gyvenę lietuviai tremtiniai savo bažnyčios neturėjo, ir Sibiro madona praminta skulptūra jiems tapo šventa, palaikė viltį ir tikėjimą. „Tai unikalus atvejis, lietuvių tikėjimo Sibire išraiška. Juk kam tremtinys Sibire galėjo melstis? Kelmui? Kai kas namuose pasidarydavo altorėlį, o čia jį atstodavo kapinėse pastatyta Marijos skulptūra“, – pasakoja tremtinys, skulptūros parvežimo į Lietuvą iniciatorius Rimvydas Racėnas.

Daugiau kaip pusę šimtmečio kapinėse stovėjusi skulptūra apaugo įvairiomis legendomis. Nors kaimo nebeliko, o tremtinių palaikus artimieji parsivežė į Lietuvą, tačiau garsas apie skulptūrą toliau jaudina vietinius rusus, kurie iki šiol savo mirusiųosius iš tolimų apylinkų veža į lietuvių kapines. Apie Madoną ne kartą rašė ir Krasnojarsko spauda.

Skulptūrą rado lietuvių ekspedicijų, ieškojusių tremtinių kapinių, dalyviai. R. Racėnas į Sibirą vyko ne kartą, tyrinėjo tremčių istoriją, jo iniciatyva pastatyti paminklai tremtiniais Rešiotuose, Igarkoje, Vorkutoje. Su ekspedicijų organizatorium Gintautu Alekna Korbike jie apsilankė 2008 m.



Sibiro Madona Korbiko lietuvių kapinėse 2007 metais.

Gintauto Alekno nuotr.

„Mane nustebino profesionaliai išdrožta skulptūra. Jos veidas spinduliuoja meilės, užuojautos ir švelnaus liūdesio išraišką, – tai atitinka savybes, kurios priskirtos Švč. Mergelės Marijos epitetai Maloningoji. Kai ją pamatėme, jau buvo labai prastos būklės, atrodė, tuoj nugrius, vos laikėsi. Reikėjo gelbėti. Pradėjome planuoti jos parvežimą, – pasakoja R. Racėnas. – Suprasdami, kokia Madona tapo brangi ir vietiniams Sibiro rusams, padarėme jos kopiją“.

Buvusiems tremtiniais skulptūrą pargabenti į Lietuvą padėjo tuometinis Lietuvos ambasadorius Rusijoje Antanas Vinkus, gelbėjo Krasnojarsko krašto Lietuvių Bendruomenės pirmininkas

Antanas Rasiulis. Parvežta skulptūra 2011 m. trumpai buvo eksponuota Lietuvos nacionaliniame muziejuje, minint pirmųjų tremčių 70-metį.

Tremtiniai, norintys, kad ypatingoji skulptūra būtų perkelta į Arkikatedrą Vilniuje, kreipėsi į Bažnyčios hierarchus, o negavę sutikimo ruošiasi prašyti audiencijos net pas Popiežių. „Lietuvos žinioms“ paprašius pakomentuoti tremtinių pageidavimą, Vilniaus arkivyskupijos kurija pateikė tokį atsakymą: „Beveik kiekviena Lietuvos šeima yra paliesta tremties žaizdų. Vilniaus katedroje tautos kankinių, tremtinių ir represijų aukų atminimas yra gerbiamas ir minimas per liturgines šventes, taip pat minint skaus-

mingas istorijos datas. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos nariai ėmėsi savarankiškos iniciatyvos parvežti Korbiko Madonos skulptūrą į Lietuvą. Vilniaus arkivyskupas yra susitikęs su pasiūlymo atstovais ir kartu su jais apsvarstęs galimybes, pasiūlęs galimus sprendimus dėl statulos vietos. Tikimės, kad bus prieita prie bendro sutarimo. Vilniaus katedra yra vieningas ansamblis, kuriame pakeitimai gali būti daromi sistemškai, atsižvelgiant į liturgijos reikalavimus, bažnytinio paveldo specialistų konsultacijas, vyskupo, bažnyčios dvasininkų ir bendruomenės poreikius“.

Parengė A.Š.

Lietuvoje lankėsi Vokietijos prezidentas

Atkelta iš 1 psl.

Pasak D. Grybauskaitės, didžiausią politinį ir ekonominį svorį Europoje turinti Vokietija ne kartą prisiėmė atsakomybę sprendžiant sudėtingus Europos Sąjungos (ES) klausimus. Šiuo metu Berlynas demonstruojantis lyderystę užtikrinant NATO rytinio flango ir viso Aljanso saugumą.

Prezidentės teigimu, keturi NATO batalionai ir sąjungininkų kariai Rusijos grėsmės akivaizdoje bei artėjant pratyboms „Zapad 2017“ padeda Lietuvos žmonėms jaustis saugesniems. Tai esanti stipri aljanso vienybės ir ryžto gintis žinia.

Lietuvoje dislokuotoje NATO priešakinių pajėgų kovinėje grupėje tarnybą šiuo metu atlieka 450 Vokietijos karių. Ši šalis taip pat yra dažniausiai oro policijos misiją Baltijos šalyse atlikusi NATO valstybė. Vo-



Lauktuvių – lietuviško medaus. Iš k.: Vokietijos prezidento žmona Elke Büdenbender, Frank-Walter Steinmeier ir Dalia Grybauskaitė. Roberto Dačkaus nuotr.

kietija padeda modernizuoti Lietuvos karinių pajėgų ginkluotę.

Lietuvos vadovės teigimu, ypatingą dvišalį ryšį su Vokietija geriausiai įprasmina jos archyvuose išsaugotas ir šiomet atrastas svarbiau-

sias Lietuvos valstybingumo dokumentas – Vasario 16-osios Aktas. Šiuo metu yra rengiamas susitarimas, pagal kurį Nepriklausomybės Aktas būtų perduotas eksponuoti Lietuvoje. ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

! Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

! Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

! Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

LIETUVIO PASAS – saldainis išeiviams ar rimtas reikalas?

STASYS TUMĖNAS

Lietuvio pasas (LP), Lenko korta (LK), Žemaičio pasas (ŽP). Kuris iš jų svarbesnis, kuris turi svaresnę teisinę galią? Ar iš viso turi? Ar tai viso labo būtų tik pilietinės, tautinės satisfakcijos liudytojas? Su kuriuo iš šių dokumentų gali drąsiai bandyti kirsti ne tik Šengeno šalies sieną, ar nors vienas iš jų galiotų nelabai draugiškų valstybių pasieniuose? Tai oficialus dokumentas, pripažįstamas pasaulio muitinėse, pasienio punktuose, ambasadose, atstovybėse, ar tik svarus koziris įrodinėjant savo tyrus tautinius jausmus; saldainis diskutuojant užstalėje su bičiuliais išeiviais Bistrampolio dvare, ar Pasaulio žemaičių dienoje Telšiuose, Plungėje?

Ar LP įgijimas būtų maloni paguoda vienam iš geriausių visų laikų Lietuvos rankininkų, pasaulio čempionui, Europos taurės laimėtojui, vienam pirmųjų mūsų sportininkų, išvykusių žaisti į užsienį, Raimondui Valuckui, kuriam, dabar gyvenančiam Vokietijoje, jo deramai net neinformavus, buvo atimta Lietuvos pilietybė, ar garsiam NBA veteranui Žydrūnui Ilgauskui, susilaukusiam iš Lietuvos institucijų tokio pat likimo? Pasakysiu savo nuomonę – vargu, ar toks pasiūlymas šiems mūsų sportininkams taptų paguoda, greičiau jie tai traktuotų kaip pasityčiojimą ir ižeidimą.

Viena iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) lyderių man pasakė tiesiai šviesiai – tai siūlomas saldainis, netikėtumas, kad pavyks įgyvendinti net 114 Seimo narių pasirašytą ir Konstituciniam Teismui (KT) nagrinėti eilinių kartą perduotą klausimą dėl dvigubos pilietybės įteisinimo. Tuo dokumentu (pataisomis) siūloma galimybė praplėsti asmenų, galinčių turėti teisę į dvigubą Lietuvos ir kitos šalies pilietybę, sąrašą. PLB pabrėžia, kad jiems reikia ne dvigubos pilietybės gavimo privilegijų, o pabrėžia galimybę ir svarbą išsaugoti Lietuvos pilietybę, įgytą jiems gimus.

Panašu, kad naujam Seimo grupelės narių siūlymui dėl LP atsiradimo nelabai pritaria ir ministras pirmininkas Saulius Skvernelis, pasakęs tiesiai šviesiai: „Aš manau, išspręskime klausimą, kuris susijęs su dvigubos pilietybės turėjimu, ir nereikės galvoti kažkokių naujadarų.“

Kas bendro tarp LP, LK ir ŽP?

Prisiminkime LK – Lenko kortos (Karta Polaka) istoriją, prasidėjusią lygiai prieš 10 metų ir sukėlusią daug ažiotažo Lietuvos spaudos puslapiuose, tarp politikų, politologų. LK – asmens dokumentas, patvirtinantis lenkų kilmę ir suteikiantis lengvatų lenkams, gyvenantiems svetur, Lenkijos Respublikos Seime buvo patvirtintas 2007 metų rugsėjį. LK, priešingai LP, galėjo būti suteikiama ne tik Europos Sąjungos (ES) šalių gyventojams, bet ir lenkams, gyvenantiems Armėnijoje, Azerbaidžane, Baltarusijoje, Gruzijoje, Kazachstane, Kirgizijoje, Rusijoje, Tadžikistane, Turkmenijoje, Ukrainoje, Uzbekistane, t. y. pretendentas siekti LK turėjo būti iš vienos iš 15 buvusios SSRS respublikų. Jis net neprivalėjo būti lenkas. LK savininkams buvo numatoma daug lengvatų: po trijų mėnesių gyvenimo Len-



kijos teritorijoje galėdavo įgyti teisę apsigyventi Lenkijoje nuolat, jiems buvo garantuotas nemokamas gydymas, įvažiavimo viza, vaikai turėjo teises į mokslo ir stipendijas, gauti bedarbio pašalpą, kitas socialines garantijas, įsigyti nekilnojamojį turtą ir t. t. Ne ES šalių asmenims, norintiems patekti į Lenkijos teritoriją, buvo reikalinga viza. Taigi daugelis šių lenkų teiktų lengvatų yra tiesiogiai perimtos ir LP institucijos rengėjų, ypač tos, kurios susijusios su švietimo, studijų ir mokslo lengvatomis (stipendijos, parama visų studijų pakopų grandyse, paskolos, priėmimas studijuoti ir t. t.). Norėjęs tikėti, kad LR KT, nagrinėjantis dvigubos pilietybės praplėtimo galimybės klausimus, irgi galėtų perimti Lenkijos Respublikos „gerąją“ patirtį, nes šios šalies teisės aktuose yra toleruojamas kitos pilietybės turėjimas, yra liberalizuota Lenkijos pilietybės įgijimo tvarka, užtikrinta teisė į dvigubą pilietybę. Priešingai nei Lietuvoje, Lenkijoje negali būti atimta Lenkijos pilietybė prieš asmens valią, kaimynų šalyje nepakanka tik asmens prašymo atsisakyti pilietybės, būtinas Prezidento sutikimas. Tiesa, lenkas, turintis ir kitos šalies pilietybę, Lenkijos teritorijoje laikomas tik Lenkijos piliečiu. Taigi Lenkijos Respublikai, kuri gyventojų skaičiumi yra 10 kartų didesnė, svarbus ir saugotinas yra KIEKVIENAS lenkas. Juk neatsitiktinai lenkai pasirinko šūkį: „Būti ištikimam savo Tėvynei – Lenkijos Respublikai“. Lietuva yra per mažą valstybę, kad mes nebrangintume ir nesiektume susigrąžinti lietuvių ne tik LP, bet ir Lietuvos pilietybės suteikimo liberalizavimu. Juk niekas nekalba apie abejotinus pilietybės suteikimo atvejus, kai pilietybė po 1990-ųjų galėjo būti suteikta vien dėl to, kad Žemaitijoje gyvenusiam giminaičiui padovanodavai traktorių... Tokių atvejų skaičiau spaudoje ne vieną.

Nuo 2008 metų, Lenkijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje pirmąją LK įteikė lenkų kilmės dvasininkui, tuo metu vyriausiam Lietuvos lenkui Juzefui Obrembskiui, praėjo beveik 10 metų. Per tą laiką Lietuvoje kasmet LK gaudavo per 1000 lenkų, gyvenančių Lietuvoje. Greitai paaiškės, ar bus patvirtintas LP statusas, o jei taip atsitiks, kas bus pirmasis lietuvis ar lietuvių kilmės asmuo, gavęs Lietuvos pasą? Ir tada, vardan bičiulystės su kaimynais lenkais, gal pamiršime karštas diskusijas, kai buvęs europarlamentaras Vytautas Landsbergis ragino LK teisinio įvertinimo, o tuometinis Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis LK buvo įvardijęs nesusipratimu ir kvietė rasti jėgų ištaisyti tą teisės aktą. Keičiasi laikai, kinta samprata, požiūris ir priegonis dėl savo piliečių pritraukimo į tėvynę.

Paralėlės su Žemaičio pasu?

Kadangi už lango dar vasara, nesinori skaitytojų varginti teisinėmis kolizijomis, susijusiomis su LP, LK. Šių dviejų dokumentų kontekste norisi prisiminti žaismingesnį momentą – istoriją su ŽP. Beje, ir tos istorijos yra susijusios su teisiniais niuansais, net teismais, tiesa, nepasiekusiais KT. ŽP (Žemaitė pasos) – šiuo metu atstoja Žemaičių kultūros draugijos nario pažymėjimą. Užrašas ant viršelio – Patria Una. Žaisminga mintis sukurti žemaičių pasą ir žemaitiškus pinigus – litus gimė 1988 metais tarp Šiaulių žemaičių, kai jiems vadovavo Šiaulių universiteto docentas Juozas Pabrėža (Jūzaps Pabrieža). Šiaulių

žemaičių, nuo tada kasmet iki šiol leidžiančių ir savo kalendorių („Žemaitiu kalėnduorios“) idėją sukurti ŽP ir pinigų realizavo aktyvus dizaineris Vilius Puronas. Šiauliuose 1989 m. pasirodė ir pirmieji ŽP. Kad jį gautum, turėjai nebūtinai mokėti žemaičių kalbą, bet reikėjo priklausyti Žemaičių draugijai bei būti „truopnus žemaitis“. Svarbu, kad tavo kilmės šaknys būtų Žemaitijoje ir būtum šio krašto tradicijų puoselėtojas. ŽP žemaičiams nuo pat pradžios turėjo simbolinę prasmę, rodė identiteto išskirtinumą, pasididžiavimą.

Žemaičiai, siekdami, kad jų gimimo dokumentuose atsirastų įrašas apie žemaičių tautybę, ilgokai varstė teismų duris Klaipėdoje, Telšiuose, Šiauliuose. Ypač daug pastangų įdėjo buvęs parlamentaras, Žemaičių partijos pirmininkas Egidijus Skarbalius ir garsusis barzdočius iš Telšių Antanas Kontrimas. Pastarasis teismuose neginčijo ir nesiekė, kad Lietuvos piliečių pase, kuriame paprastai įrašoma tik pilietybė, būtų įrašyta žemaičių pilietybė. Jis siekė, kad Gimimo liudijimo dokumente buvusiam tuščiam lape atsirastų įrašas – „žemaitis“. Per beveik 4 bylinėjimosi metus Antanas šį tą pasiekė, nes paskutinio gyventojų surašymo dokumentuose atsirado galimybė įrašyti nors žemaičio tautybę.

Po teismus ilgai vaikščiojo ir E. Skarbalius, siekęs panašaus tikslo. Klaipėdos rajono Civilinės metrikacijos skyrius atsisakė jam įrašyti gimimo liudijime žemaičio tautybę, tada jis kreipėsi į Klaipėdos rajono apylinkės teismą, o sulaukęs neigiamo atsako, pateikė skundą Klaipėdos apygardos teismui, kuris irgi atmetė skundą. E. Skarbalius nesutiko su tokiais teismų sprendimais, nes, jo nuomone, žemaičiai turi visus tautai privalomus dalykus: kalbą, istoriją, teritoriją, kultūrą, savimonę. Šie teiginiai greitai turėtų būti pastiprinti dar vienu koziriu, nes kalbininkas J. Pabrėža leidyklai jau įteikė knygos „Žemaičių kalba ir rašyba“ rankraščius. Šis mokslo darbas turėtų atstoti žemaičių kalbos gramatiką. Minėtas kalbininkas, kaip ir istorikas Alfredas Bumbauskas, buvo ekspertai teismuose, rašė išvadas teisėjams. Tautos mylimas profesorius A. Bumbauskas konstatavo: „Sunku kategoriškai atsakyti dėl žemaičių tautybės. Tautybė yra žmonių savimonės reikalas. Jei E. Skarbalius sako, kad jis yra žemaitis, tai, vadinasi, tokia tautybė yra. Teismas svarstė žemaičių skundą dėl jų tautybės Lietuvos valstybėje nepripažinimo, buvo klausama, ar buvo praeityje žemaičių tautybė. Turėjau atsakyti, kad ne – tokios tautybės nebuvo. Moksle geriausiu atveju kalbama apie žemaičių potautę, tokia pažiūra yra istoriko Antano Kulakausko.“

Ar Lietuvos pasas būtų tautinės tapatybės dokumentas?

Bendraudamas su išsibarsčiusiais po platųjį pasaulį lietuviais, stebėdamas globalizacijos padarinius, gyvenimus tautų katiluose, supranti, kad ta tapatybės paieškų paradigma nėra tik mūsų, lietuvių, problema ir diskursų laukas. Ji aktuali ir žydams, ir rusams, ir lenkams, ir amerikiečiams, kurie organiškai sugėrę visų pasaulio tautų patirtį. Kalbama apie dvigubą tapatybę, susidvejinimą, du pasaulius, tremties tragizmą, tremties trajektorijas, persipynusias išeivių sąmonėje ir t. t.

„Pasaulio lietuvių“ žurnalo steigėjo Stasio Barzduko sūnus Arvydas Barzdukas neseniai teigė: „Lietuviu būti Lietuvos pilietybės nereikia, kaip vaizdžiai įrodė tūkstančiai Antrojo pasaulinio karo pabėgėlių lietuvių – tiek Amerikoje, tiek kitur. Gerai suprantu, kokius pavojus Lietuvos Konstitucijos autoritai ją rašydami numatė. Lietuvos žmonės turėtų nuspręsti, ar tie pavojai jau praėjo, ir atitinkamai Konstituciją ir įstatymus pakeisti taip, kaip būtų Lietuvai naudinga.“ („Pasaulio lietuvis“, 2017 m., birželis-liepa). Taigi mes turime žiūrėti Lietuvos interesus, o ne atskirų grupelių ir asmenų.

Mano sena bičiulė, Lietuvos garbės konsulė Ohio valstijoje Ingrida Bublys, gyvenanti Clevelande ir keliaujanti tarp Amerikos ir Lietuvos, realiai susiduria su JAV lietuviais. Jos argumentai realistiniai ir pragmatiški: „Pastaraisiais metais daug kalbama apie dvigubos pilietybės suteikimo galimybes, bet reikalai nejudą į priekį. Ką aš galvoju? Situacija kebloka, bet dvigubos pilietybės įteisinimas būtų moralinis impulsas, kad išvykę visai nenubyrėtų nuo savo krašto, jaustų ir savo pareigas Lietuvai.“

Nukelta į 11 psl.

TELKINIAI



Į koncertą Užutrakio dvare susirinkusius klausytojus džiugino ne tik muzika, bet ir prieš akis atsivėrusi nuostabi panorama.

S. Minns asmeninio albumo nuotraukos

„Minns Jazz Quintet“ vasaros koncertai Lietuvoje

SIMONA MINNS

Šių metų liepos mėnesį kartu su vyru Dorsey keliavome į Lietuvą vasariškam džiazu turui. Savaitės muzikinė kelionė Lietuvoje atnešė daug pozityvių akimirkų ir atradimų. Muzikiniai festivaliai, kuriuose koncertavome kaip „Minns Jazz Quintet“, vyko Klaipėdoje, Užutrakyje, Tytuvėnuose ir Bistrampolyje. Galbūt kažkam šios vietovės negirdėtos, tačiau patikinu, kad jas aplankius nusivylusių nelieka. Koncertuose pasirodėme su puikiais muzikantais: Sauliumi Astrausku, Viktoru Labanausku ir Arnoldu Gurinavičiumi.

„Jazz Education Seminar“

Bendradarbiavimas su būgnininku Sauliumi Astrausku ir kontrabosininku Viktoru Labanausku prasidėjo mūsų kasmetiniame džiazu edukacijos projekte „Jazz Education Seminar“. Tai JAV ambasados Vilniuje remiamas projektas, kurį mudu su Dorsey inicijavome ir vykdome nuo 2014-ųjų metų. Projekto tikslas – suteikti galimybę sužinoti apie džiazą Lietuvos periferijos muzikos mokyklų mokiniams ir mokytojams. Iki šiol mūsų projektas yra aplankęs Birštono, Karoliniškių, Ignalinos, Pasvalio, Alytaus, Panevėžio ir Kėdainių muzikos mokyklas, Klaipėdos E. Balsio menų gimnaziją ir Kauno J. Gruodžio konservatoriją. 2016-ųjų projekte Panevėžio muzikos mokykloje susipažinę su Sauliumi ir Viktoru, nusprendėme pratęsti muzikinį bendradarbiavimą. Saulius apsiėmė kvinteto ir koncertų organizavimą.

Mergina iš Ipanemos

Mūsų koncertinė programa buvo pavadinta „Mergina iš Ipanemos“ ne tik dėl to, kad atlikome braziliskus ritmus ir melodiškas bossa nova, tačiau ir dėl vienos mano aranžuotės, kurią nusprendėme įtraukti į koncertinę programą. Aranžuotė kombinuoja gerai visiems žinomą bossa nova „Girl from Ipanema“ ir roko grupės „Nirvana“ kūrinį „Heart shaped box“. Savo interpretacijoje sujungiau abi

dainas į vieną kūrinį ir pavadinau „Heart shaped box from Ipanema“. Kūrinys tapo viena ryškiausių koncerto dalių. Tokio tipo kompozicijas aranžuojau jau kurį laiką, vildamasi ilgai išleisti atskirą mashup kompaktinę plokštelę. Kita koncerte nuskambėjusi panašaus tipo kompozicija pavadinimu „Smells like my favorite things“ buvo sukurta pasinaudojant kompozitoriaus Richard Rogers daina „My favorite things“ iš miuziklo „Muzikos garsai“ bei „Nirvanos“ hitu „Smells like teen spirit“. Tokio pobūdžio aranžuotės kyla iš meilės ir susižavėjimo abiem stiliais: klasikiniu roku ir klasikiniu džiazu.

Kas yra „Minns Quintet“ grupės nariai?

Dauguma žmonių gūžčioja pečiais, kai pasakai, kad išvyksti koncertiniam turui su muzikantais, su kuriais nesi prieš tai nė karto grojęs. Dauguma klausytojų turi susidarę konvencinių grupių, kurios turi tuos pačius narius ir repetuoja reguliariai toje pačioje vietoje, įvaizdį. Deja, tie laikai baigėsi su roko era. Profesionalūs muzikantai, kurie gyvena tik iš muzikos, groja daugelyje grupių tuo pačiu metu, dažnai migruoja iš vienos vietos į kitą, o kai negali pasirodyti viename ar kitame koncerte, tiesiog siunčia kitą muzikantą, kuris tam laikui jį pakeistų. Grupių nariai nuolat kinta ir



LRT studijoje su Inga Janiukyte (k.)



Kvinteto muzikantai Klaipėdoje

prie to tenka prisitaikyti. Mudu su Dorsey daug keliaujame tiek po JAV, tiek po Lietuvą. Grupės pavadinimas „Minns Quintet“ lieka, nes tai mudviejų projektas, tačiau muzikantai nuolat kinta, priklausomai nuo vietos, koncertinės salės, biudžeto, klausytojų, laiko repeticijoms. Nuo to kokybė nenukenčia, atvirkščiai – atliekama programa nuolat suskamba nauju raku, nes kiekvienas narys įneša savo muzikalumą ir talentą. Vos grįžus iš Lietuvos „Minns Quintet“ pasirodė Kennebunkporto Pranciškonų sodyboje, tačiau su visai nauja muzikantų sudėtimi ir nauja programa.



Į koncertą Trakuose atvyko ir Simonos mama (d.).

Kaip taip greitai surepetavome?

Žmonės po koncertų dažnai klausia: kaip įmanoma taip greitai surepetuoti? Šis džiazu muzikos aspektas mane labiausiai žavi. Stiliaus universalumas. Tai muzikinė kalba, kurią kiekvienas profesionalus džiazu muzikantas žino ir supranta. Šimtai džiazu standartų, kuriuos galime atlikti iš atminties ir improvizuoti bet kurioje tonacijoje. Jeigu pasirenki tinkamus muzikantus, repeticijų užtenka minimaliai, tereikia klausytis scenoje. Žinoma, jeigu atliekamos originalios kompozicijos ir aranžuotės, tuomet repeticijų laiko reikia daugiau. Tad kiekvieną kartą vykdami į naują koncertinę salę, mes renkamės programą pagal galimybes, kurios yra suteiktos tame kontekste.

Keturi koncertai, keturi miestai

Mūsų koncertinis turas prasidėjo liepos 20 d., kuomet vos atskridę į Kauną skubėjome į repeticiją Vilniuje, Nacionalinės filharmonijos repeticijų salėje. Saulius ir Viktoras priklauso Filharmonijos simfoniniam orkestrui, tad turėjome puikią galimybę parepetuoti Vilniuje. Kitą dieną išvykome į Klaipėdą, kur Klaipėdos koncertų salės patalpose repetavome dar vieną dieną ir liepos 22 d. jau pasirodėme koncertų salės parko estradoje. Pagal žmonių atsiliepimus atrodė, kad saulė sušvito būtent mūsų koncertų dieną.

Prieš tai visą savaitę lijęs lietus nustojo ir nudžiugino parko estrados klausytojus švelnia saule ir puikiu oru koncertui atvirame ore.

Liepos 23 d. koncertavome Užutrakio dvare, koncertų cikle „Užutrakio vakarai“. Puiki scena ir įgarsinimas, nuostabus oras, Trakų pilis scenos fone ir nuostabus Užutrakio dvaras pavertė visą koncertą nuostabią muzikinę patirtimi. Gausybė žiūrovų po koncerto plojo atsistoję. Kompaktines plokšteles, kurias buvau atsivežusi pardavimams Lietuvoje, buvo visos išpirktos. Tai buvo ne tik puikus koncertas, tačiau ir nuostabi galimybė susitikti su seniai nematytais draugais ir pažįstamais. Tuo pačiu ir Ignalinoje gyvenanti mama po ilgokos pertraukos galėjo atvažiuoti pasiklausyti manęs.

Trečiasis koncertas vyko Tytuvėnų muzikos festivalyje, Kurtuvėnų svirne. Kurtuvėnai – tai nedidelis kaimelis netoli Šiaulių, galintis didžiulis nuostabių Kurtuvėnų dvaru bei žirgynu. Kurtuvėnų svirnas – tai didžiulė autentiška medinė salė, į kurią sugužėjo keli šimtai iš Šiaulių ir aplinkinių miestų atvykusių klausytojų.

Paskutinis koncertas vyko Bistrampolio dvare. Tai įstabaus grožio restauruotas dvaras, tapęs viešbučiu, koncertų sale, žirgynu ir, dievaži, – jie turėjo apie dvidešimt elnių! Netoli Panevėžio esantis dvaras, apsuptas lygių laukų ir pievų, visą vasarą traukia klausytojus iš Panevėžio įvairaus žanro koncertams. Mūsų koncertas pritraukė sausakimšą salę džiazto entuziastų!

Lietuvos nacionalinis radijas

Savaitės viešnağės Lietuvoje metu buvome pakviesti ir į Lietuvos nacionalinį radiją, „Klasikos“ programą „Ryto Allegro“. Radijo žurnalistė Inga Janiulytė pakvietė mušu su Dorsey pasakoti apie muzikinį gyvenimą, koncertinį turą Lietuvoje, mano debiutinį albumą „Bado meistras“ ir ateities planus. Šio pokalbio galima pasiklausyti rugpjūčio 1d. LRT radijo archyvuose. Radijo laidoje Dorsey dalijosi mintimis: „Atrodo, kad Lietuvoje žmonės labiau priima džiazą negu JAV. Amerikoje didžioji dalis žmonių klausosi populiariosios pop šokių muzikos, kuri grojama per radiją. Džiazas laikomas atgyvena, nebe aktualiu žanru.“

Susitikimas su draugais

Visuomet smagu, kai darbą gali suderinti su asmeniniais dalykais. Tą liepos savaitę buvo smagu susitikti su senais draugais, pasidalinti šviežiai išleista kompaktine plokštele su studijų draugais, su kuriais kartu pradėjome muzikinę kelionę Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Nuostabu stebėti visų draugų karjeros augimą! Pagaliau galėjau pasidalinti kompaktinėmis plokštelėmis su viršelio autore ir fotografe Dalia Mikonyte. Labai norėjau, kad debiutinio albumo viršelis būtų fotografuojamas ir maketuojamas Lietuvoje. Kūrybinis bendradarbiavimas tarp JAV ir Lietuvos tapo lengvas ir sklandus Dalios dėka.

Kiti projektai

Užmegzti ryšiai su Lietuvos muzikantais nenutrūksta, ir toliau planuojame Kalėdinį koncertinį turą Lietuvoje. Mušu su Dorsey planuojame sugrįžti į Lietuvą su „Jazz Education Seminar III“ projektu ir tuo pačiu pasirodyti koncertinėse salėse ir džiazto klubuose.

Pasaulio lietuvių centras kviečia jungtis



Diana Aleknaite: „Širdis džiaugiasi, kad žmonės supranta Centro svarbą.“

DIANA ALEKNAITĖ

Per visus žiniasklaidos šaltinius nuaidėjo Pasaulio lietuvių centro (PLC) kvietimas prisidėti prie milžiniško šių metų projekto – Pastato šildymo sistemos pakeitimo fondo. „Facebook“ socialiniame tinkle lietuviai dalijasi „YouCaring“ filmuku, kuriame pasisako lietuvių bendruomenėje gerai žinomi žmonės, ragindami būti aktyviais nariais. Lietuvių spauda taip pat neabejinga lietuvių namų Čikagoje išlikimui.

Negirdėjai, kas tas Pasaulio lietuvių centras?

PLC – tai 15,000 kv. pėdų pastatas Lemonto miestelyje, Illinois valstijoje, kuriame įsikūrę daugiau kaip 30 lietuviškų organizacijų. Čia kasmet apsilanko daugiau nei 200 000 lankytojų. Tai didžiausias lietuvių centras už Lietuvos ribų. Su tokiu garbingu vardu Centras neša ir didelę atsakomybę: išlaikyti pastatą tvarkingą, gerai prižiūreitą ir jaukų visiems jo lankytojams – moksleiviams, bažnyčios lankytojams, skautams, meno mylėtojams, sportininkams ir kitiems Centro svečiams.

Gendantį pastato šildymo sistema

Du Centro šildymo sistemos katilai, dydžio sulig traukinio vagonais, buvo sumontuoti dar prieš pradėdant pastato statybas, 1953 metais. „Prasidėjus gedimams per pastaruosius 7 metus į jų taisymą buvo investuota tiek, kad atėjo laikas apsispręsti, ką darysime toliau, – mintimis dalijasi PLC direktorius Artūras Žilys. – Padėtis tapo kritinė, nes net gedimų pataisymas nebedavė garantijos, kad šildymas veiks. Nebegalime rizikuoti – galime turėti nešildomą pastatą, kai į Maironio liuanistinę mokyklą tuoj sugužės 700 vaikų, kai prasidės galerijos ‘Siela’ ir ‘Lituanikos’ sporto klubo sezonas, kai visas PLC knibždės renginiais ir susitikimais. Taigi turėjome priimti sprendimą – ar toliau remontuojame ir tikimės, kad išstempsim dar vieną žiemą, ar imamės renovacijos darbų ir jau šiemet įstatome pastatui naują širdį“.

Pasvėrusi visus „už“ ir „prieš“ PLC taryba nubalsavo, kad vis dėlto verta investuoti į naują šildymo sistemą, kuri dirbtų pagal naujausias technologijas ir padidintų pastato šildymo sistemos efektyvumą nuo 65 proc. iki 95 proc., jau dabar. Taigi jau pavasarį prasidėjo projekto planavimas.

Ištikimi PLC aukotojai

Iš gautų 4 profesionalių kompanijų pasiūlymų dėl naujos sistemos įrengimo buvo atrinktas geriausias. Projekto kaina – 450 000 dol. Didžiulė suma. Nuo ko gi pradėti? Tikime lietuvių dosnumu. Turime vilties, kad Centras yra svarbus ir vaikučių, lankančių Maironio mokyklą, tėveliams, ir Pal. J. Matulaičio misijos lankytojams bei savanoriams, „Sielos“ galerijos svečiams, „Lituanikos“ žaidėjams ir sirgaliams, skautams ir visiems visiems, kas apsilanko PLC.

Turbūt dažnas net nesusimąsto, kaip patogu yra turėti vienoje vietoje tiek lietuviškų organizacijų. Tik prabilę apie šią problemą ir numatyta projektą per PLC metinį narių susirinkimą, iškart sulaukėme keleto dosnių aukų.

Lietuvių Fondas taip pat atsiliepė į PLC paramos prašymą, kaip ir išsūsti informaciniai laišakai PLC aukotojams

mielieji, kad nesate abejingi. Leidimai darbams gauti, ir projekto vykdymą šią savaitę jau pradėjome.

Nelikite abejingi!

„Turime žiūrėti į ateitį. Ar šiemet, ar kitais metais, vis tiek turėtume tai įgyvendinti, norėdami turėti jaukų ir modernų Centrą, – sako A. Žilys. – Nors turime didelį ratą kasmet aukojančių narių, jų finansinė parama padeda Centro nuolatinei priežiūrai, remontui ir išlaikymui, kai nuojančiam beveik 1 milijoną dolerių per metus. Taip greitai surasti dar pusės milijono yra neįmanoma be bendruomenės pagalbos. Todėl ir kreipėmės per ‘YouCaring’ į jus visus. Kuo mūsų daugiau, tuo mažesnio indėlio iš kiekvieno reikia dideliems darbams nuveikti.“

Prašome jūsų prisidėti ir padėti pagal savo išgales Pasaulio lietuvių centrui įgyvendinti šį projektą, kuris padės išlaikyti jaukias ir ŠILTAS sąlygas PLC lankytojams. Dėkojame už jūsų atvirą širdį ir dosnumą.

Paaukoti PLC šildymo sistemos fondui galite jau šiandien internetiniame tinklalapyje www.lcenter.org arba rašydami čekį „Lithuanian World Center“ ir siųsdami jį adresu 14911 127th Street, Lemont IL 60439. Visais



Žinomi lietuvių bendruomenėje žmonės ragina būti neabejingais ir aktyviais nariais. PLC nuotraukos

neliko be atsako. Širdis džiaugiasi, kad žmonės supranta Centro svarbą. Juk tai yra vieta, kur suranda užsiėmimą visų kartų lietuviai ir ne tik. Galime pasidžiaugti, kad 60 proc. reikiamos sumos jau surinkome! Ačiū,

klausimais skambinkite į PLC raštine (630) 257-8787 arba rašykite elektroniniu paštu admin@lcenter.org

Diana Aleknaite – PLC lešų telkimo koordinatore.

LITHUANIAN WORLD CENTER PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS - TAVO RANKOSE

PLC ŠILDYMO SISTEMOS ATNAUJINIMO FONDAS

LIETUVIŲ FONDAS

PRIVATUS ASMUO

PRIVATUS ASMUO

KITI AUKOTOJAI

ČIA GALI PRISIDĖTI TU

\$10 - TAI TAVO DARBO VALANDA

\$10 - TAI KAVOS PUODELIS IR PYRAGĖLIS KAVINĖJE

TAVO \$10 TIKRAI GALI PADĖTI PASAULIO LIETUVIŲ CENTRUI

NELIK ABEJINGAS AUKOK!

➔ www.lcenter.org

Lithuanian World Center Adresas: 14911 127th Street, Lemont IL 60439 Tel.: (630) 257 - 8787

Jubiliejinėje stovykloje keliavome prisiminimų keliu

Atkelta iš 1 psl.

Jubiliejinėje stovykloje keliavome prisiminimų keliu

Programą dalyviai kūrė kartu – dalindamiesi prisiminimais dėkojo vadovams, mokytojams, tiems, kurie rūpinosi stovyklos tvarka ir švara, gydytojams, kapelionams ir kitiems talkininkams. Ry tą jau kalbėjo apie jos ateitį, todėl kartu kūrė Berčiūnų ateitininkų stovyklos ateities knygą.

Už JAS stovyklos nueitą kelią Viešpačiui dėkojome Berčiūnų Lietuvos Kankinių bažnyčioje, švęsdami šv. Mišias, kurias aukėjo Panevėžio vyskupas Linas Vodopjanovas OFM.

Tai buvo puiki proga apkabinti seniai matytus bičiulius, prisiminti stovyklavimo džiaugsmą, vėl išgyventi kažkada buvusius nutikimus ir atradimus.

Stovyklauti pradėta su A. Žygu

Per ketvirtį amžiaus Berčiūnuose užaugo ne viena karta jaunimo, savo vasaras siejančio su šia vieta ir ateitininkų organizacija. Stovyklauti ateitininkai su a. a. dr. Arvydu Petru Žygu pradėjo Lietuvai dar neatkūrus Nepriklausomybės, kada vaikai iš įvairių Lietuvos parapijų buvo kviečiami prisijungti. A. Žygo nuopelnas buvo atvežti šią idėją iš Išeivijos, kur ir gimė stovyklavimo tradicija, nes tarpukariu tokios tradicijos Lietuvoje nebuvo. Tuomet prasidėjo vietinės stovyklėlės, labiausiai žinomos Kulautuvoje, tai pat Žemaitijoje, Pane-



Kun. Arvydas Žygas



JAS stovyklos dalyviai 2017 m.

Guodos Santockytės nuotr.



Iš prisiminimų albumo – ankstesnės stovyklos akimirka.

JAS archyvo nuotr.

vėžyje ir kitose Lietuvos parapijose. Pasak organizatorių, buvo smagu, kad nemažai tėvų įsijungė į stovyklų organizavimą, kada pagalbos reikėjo iš kiekvieno tikinčiojo.

Prisiminimų vakarą išvydome archyvinės stovyklos nuotraukas, o kartu ir pirmąjį video įrašą iš stovyklos Kulautuvoje, kurią, pasirodo, filmavo KGB agentas, savo vaiką „įtraukęs“ į ateitininkų kuopą. Dabar tai liko tik įrašas, padedantis ateitininkams prisiminti pirmąsias stovyklavimo, o kartu ir ateitininkų atsikūrimo Lietuvoje akimirkas.

Berčiūnų stovyklavietėje A. Žygo ir kun. R. Gudelio dėka nuo 1992 m. vasaromis pradėjo „karaliauti“ vaikai – į čia rengiamas jaunųjų ateitininkų vasaros stovyklas pradėjo atvykti po kelis šimtus 7–18 m. dalyvių iš Lietuvos ir užsienio bei gausi grupė apmokytų savanorių vadovų, savo nuoširdžiu darbu kuriančių vaikams turiningą laisvalaikį ir smagų vasaros nuotyki. Per 25 m. šioje stovykloje dalyvavo apie 7 000–8 000 dalyvių (vidutiniškai 300 per metus), o vadovų čia buvo apie 1 500.

Stovykla – kūryba

Pasak ilgametės stovyklos vyr. vadovės, JAS pirmininkės Vilhelmos Raubaitės-Mikelionienės, ateitininkai Lietuvoje su šia stovykla kartu ėjo į priekį. „Visuomet stovykla buvo kūryba. Žinoma, patirtį visų pirma gavome iš Amerikos lietuvių, kurie Išeivijoje organizavo stovyklas. Tačiau Lietuvoje kūrėme savo stovyklos variantą. Amerikos ateitininkų patirtis mums yra labai brangi, bet tos tradicijos, kurios susikūrė Berčiūnuose, jau yra mūsų tradicijos, – džiaugdamosi pasakojo JAS pirmininkė. – Mes labai daug laiko skiriame vadovų ir programos ruošimui. Labai didelė komanda ruošia stovyklos programą, ir kiekvieną kartą norisi kažką naujo įvesti, kad tai nebūtų buvusių metų kopija – kad tai būtų visiškai naujas kūrinys“.

Todėl paklausta, kurios stovyklos įsiminė labiausiai, Vilhelmina atsakė, kad pirmosios, kai viskas dar buvo nauja ir nepažinta: „Ką tuomet turėjome – tai be galo didelį visų vadovų entuziazmą ir kūrybiškumą. Tai teikė labai daug džiaugsmo. Vėliau jau, galima sakyti, sukūrėme savo sistemą, kada pradėjome planuoti programą iš anksto, pasiruošdavome daugiau me-



Šv. Mišiose Berčiūnų Lietuvos Kankinių bažnyčioje.

L. Vaitiekūnaitės nuotr.



Andrius (d.) su savo grupe – Vasario 16-osios akto signatarai.



Andrius vaidino poetą Kazį Bradūną.

džiaugos, vadovai į stovyklą atvažiuodavo pasiruošę. Daug kas stovykloje per šį laikotarpį pasikeitė, todėl dabar turime daug džiaugsmo tiesiog būdami kartu”.

Pradėjo mokyti kitus

Organizatoriai sakė, kad ateitininkų stovyklos yra tapusios itin populiarios, nes stovyklos organizavimo modelis visiškai pasiteisinęs: „Ilgametė patirtis, dėmesys savanorių rengimui, skrupulingas programos ruošimas davė vaisių – mūsų stovyklos programos ne kartą buvo pripažintos kaip geriausios Lietuvoje. – Tenka važiuoti į kitas stovyklas ir ten padėti rengti vadovus, kviešti juos pas mus į kursus, – prisipažino V. Raubaitė-Mikelionienė. – Iš tikrųjų ta patirtis yra didžiulė – ja mes nuoširdžiai dalijamės ir džiaugiamės, kai kiti žmonės ją sau pritaiko. Kartais pasikviečiame svečių – gairininkų, pasienio tarnybos, geležinkelio ar kitų sričių specialistų. Bet programą įgyvendinti stengiamės daugiau savo jėgomis, nes turime daug gabių žmonių”.

Kiekvieną kartą čia per įvairias programas skatinama vaikų saviraiška, kūrybiškumas, kritiškas mąstymas, tolerancija, teigiamas savęs vertinimas, plėtojamas tautinis, socialinis sąmoningumas, bendradarbiavimas bei draugystė. Pasak organizatorių, stovyklos ateitis buvo ir yra vadovai, kurie padeda ugdyti vaikus. Apibendrinama Berčiūnų stovyklos 25-metį, V. Raubaitė-Mikelionienė sakė, kad sunkiausia turbūt tada, kai dalyviai stovyklą palieka. „Ir tai teko išgyventi labai daug kartų, – prisiminė Vilhelmina, visas vasaras nuo 1992 m. leidusi Berčiūnuose. – Tačiau kiekviena karta užaugina kitą kartą. Esame didelė šeima, nes vaikai čia sugrįžta jau būti vadovais”.

Per stovyklą – pažintis su ateitininkais

Ateitininkų federacijos (AF) pirmininkas doc. dr. Vaidotas Vaičaitis, kalbėdamas apie stovyklą, pabrėžė, kad per ją vaikai pradeda pažinti ir su ateitininkais. Jis prisipažino, kad yra ateitininkas didele dalimi dėl pirmosios šios organizacijos stovyklos. „Galiu sakyti, kad tai, ką tuomet gavau, to dar negražinau. Tam tikra prasme tai pakeitė mano gyvenimą. Tuomet man buvo ne tik atgaiva po baigiamųjų egzaminų universitete, bet ir patirtis krikščioniškoje bendruomenėje, kurioje išgyvenau tarpusavio meilę. Tai buvo tikrai labai stipru. Po tokios patirties pradžioje net buvo sunku grįžti į kasdienį gyvenimą. Aš, galima sakyti, išimylėjau ateitininkus per Berčiūnus, – prisiminė Vaidas. – Jeigu būčiau dalyvavęs tik vadovų susitikime, tikrai patirtis būtų buvusi kitokia.

Panašiai kaip Amerikoje yra Dainavos stovykla, kurioje visi gali išgyventi ateitininkišką tapaty-

bę, taip ir Berčiūnuose vaikai ir jų vadovai gauna šią patirtį. Tiek vadovams, tiek vaikams čia yra galimybė gauti pilnutinį ateitinišką tapatybės išgyvenimą todėl, kad nuo pat ryto visa programa yra orientuota ir suplanuota remiantis visais ateitininkų principais”.

Ko galima pasimokyti iš Dainavos?

„Dainavos stovykloje gal lietuviai daugiau dainuoja, – lietuvių stovyklas dar palygino V. Vaičaitis. – Lietuvoje mes galvojame, kad mokame tas dainas,

žiuoja ir užsienio lietuvių – ne tik iš Šiaurės Amerikos, bet ir Venesuelos, Austrijos, Vokietijos, Airijos, Prancūzijos”.

Vadovu buvo Amerikos lietuvis

Šiais metais JAS vasaros stovykloje „Laisvės kelje” liepos 28–rugpjūčio 6 d. pirmą kartą Berčiūnuose dalyvavo Amerikos lietuviai iš Philadelphijos Andrius Duncia, vadovavęs vyriausiųjų 14–15 m. berniukų grupei. „Man Berčiūnų stovykla padarė pa-

prastos ir tuo pačiu nepaprastos stovyklos išpūdį, – pasakojo Andrius. – Stovykla, kaip ir dauguma kitų stovyklų, yra miške, tarp medžių, prie upės. Bet vadovų ir stovyklautojų nusiteikimas, nuotaika padaro šią stovyklą nepakartojamai stebuklingą! Į ją susirenka šaunūs ir laimingi žmonės, besistengiantys išlaikyti lietuvių ir katalikų ir tais turtais dalintis su kitais. Visi stovyklautojai stengiasi viską atnaujinti Kristuje”.

Berčiūnuose stovyklavęs vaikas suprato, kodėl visi čia nori grįžti. Jis pastebėjo, kad vadovai ir vaikai moka džiaugtis gyvenimu net tada, kai būna sunku arba kai nesiseka. „Mano lietuvių kalba buvo šiek tiek prastesnė nei kitų Berčiūnų stovyklos vadovų, todėl kartais pritrūkdavau žodžių, – prisipažino Andrius. – Bet sugalvodavau linksmų būdų, kaip išsisukti iš tokių situacijų. Taip aš bandydavau prisidėti, kad stovyklos nuotaika būtų linksma.

Džiaugiuos, kad pavykdavo.

Lietuvos valstybingumo šimtmečiui skirtoje stovykloje buvo labai įdomu vaidinti poetą Kazį Bradūną. Tik pagalvokit – neparašiau dar nė vieno eilėrašcio, o galėjau vaidinti, kad esu garsus ir visų Lietuvoje mylimas poetas!”

Planuoja sugrįžti

Į Ameriką lietuviai parsivežė ir stovyklautojų vadovo patirties: „Šauni buvo mūsų grupė. Lengva vadovauti, nes visi vaikai buvo paklusnūs, tvarkingi, o kartu ir kūrybingi. Pastebėjau, kad Berčiūnų stovyklos vadovai labai sunkiai ir atsakingai ruošia programą – aš niekada anksčiau taip rimtai nesiruošdavau. Supratau, kad be tokių darbščių vadovų nebūtų ir stovyklos. Prisipažįstu, buvo sunku ruošti vadovauti, bet žinojau, kad galiu savo grupei padėti patirti naujų išpūdžių ir džiaugiuosi, kad man pavyko”.

Apibendrinamas Berčiūnų stovykloje praleistą laiką Andrius Duncia, kaip ir kiti stovyklos dalyviai, patvirtino, kad į ją jis dar sugrįš: „Man čia labai patiko, nes berčiūniečiai rimtai žiūri į savo tikėjimą. Čia pasijutau tarp vienminčių, kurie savo tikėjimu didžiuojasi, nori jį išsaugoti ir juo dalintis su kitais! Berčiūnuose aukojamos šv. Mišios nepakartojamos, net stebuklingos. Todėl tikrai į šią stovyklą norėsiu grįžti ateityje”.



Stovyklautojai susibūrė į etnografinį ansamblį. Berčiūnai'2010.

JAS archyvo nuotr.

kad čia gyvename, todėl liaudies kultūra niekur nuo mūsų nepabėgs. Tačiau šis dainavimas visų pirma duoda bendrystę. Tai yra labai daug. Džiugu ir įdomu yra matyti, kai aplink laužą dainuojamos dainos, o jų siužetai dar suvaidinami arba tiesiog akompanuojami akordeonu. To Lietuvoje mes galėtume pasimokyti”.

Į Berčiūnus kviečiami ne tik ateitininkai, bet ir organizacijai nepriklausantys moksleiviai. Čia jie visi vadovaujasi ateitininkų principais: katalikiškumu, visuomeniškumu, inteligentiškumu, šeimyniškumu ir tautiškumu.

„Kadangi kiekvieną dieną būna šv. Mišios, vaikai išgyvena katalikiškumą. Ruošdamiesi vakaro ar kitai programai jie išgyvena visuomeniškumą. Dalyvaudami pamokėlėse vaikai gauna inteligentiškumo. Tiek būrelyje, tiek visoje stovykloje jie išgyvena šeimyniškumą. Ir galų gale kasdien nuleisdami ar pakeldami vėliavą, dalyvaudami žaidimuose stovyklos dalyviai stiprina tautiškumą, – aiškino AF pirmininkas. – Čia yra terpė tiek vaikams, tiek vadovams. Todėl nenuostabu, kodėl ir vadovai taip nori čia dalyvauti. Visi jie ateitininkais geriausiai jaučiasi Berčiūnuose”.

Pasak stovyklos organizatorių, kiekviena karta turi kažką savo ir negalima sakyti, kad anksčiau buvo blogiau ar geriau, o dabar atvirkščiai, – taip nereikia lyginti: „Stovykla nuolat keičiasi ir tobulėja. Džiaugiamės, kad kuo toliau, tuo daugiau į ją atva-

Musninkai ruošiasi valstybės atkūrimo 100-mečiui

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Nedidelis Musninkų miestelis, esantis Širvintų rajone, rugpjūčio 19 dieną vienas pirmųjų Lietuvoje pasitikdamas valstybės atkūrimo 100-meį atidengė įspūdingą paminklą krašto savanoriams, 1918–1920 metais kovojusiems už šalies Nepriklausomybę. Ta proga čia surengtos didelės iškilmės, į kurias, nepaisant didelio karščio, susirinko gausus būrys dalyvių iš visos Lietuvos.

Visuomeninė iniciatyva kiekvienos iš seniūnijų centruose pakabinti atminimo lentas iš čia kilusiems ar palaidotiems Vyties Kryžiaus kavaleriams arba oficialiai pripažintiems 1918–1920 metų savanoriams kilo prieš kelerius metus. Lentos pavyzdinį dizainą nemokamai parengė skulptorius prof. Stasys Žirgulis. Nemažai rajonų centrų ir miestelių šią idėją jau įprasmino atminimo lentose, bet naujai pastatytų paminklų iki šiol dar nebūta.



Aukojamos šv. Mišios Musninkų bažnyčioje.

Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis Musninkų Švč. Trejybės bažnyčioje, kurias aukoją klebonas Virgilijus Balnys. Pamokslu metu jis sakė, kad yra pagerbiami savanoriai, kurie svajonę turėti nepriklausomą valstybę pavertė realybe ir už tą svajonę padėjo savo galvas. Klebonas pabrėžė, jog per daugiau kaip du nepriklausomybės dešimtmečius nueita toli, daug kas padaryta, bet būta ir daug klaidų. Jis priminė pasakojimą apie brolius Kainą ir Abelį, ragino neiti Kaino keliu, vengti klystkelių ir nuodėmių, elgtis kitaip nei liepia sąžinė, nors visais laikais žmogus buvo gundomas tapti Kainu. Klebonas kvietė mylėti artimą ir Lietuvą, turėti kantrybę, ištvermės ir vilties.

Po šv. Mišių eiseną, kurioje buvo krašto apsaugos savanoriai, šauliai, lydimi ta proga į Musninkus atvykusio karinio oro pajėgų orkestro pajudėjo link naujojo paminklo, kuris iškilo šalia bažnyčios ir senosios varpinės. Čia susirinko gausus būrys musninkiečių, svečių iš kitų miestų, savanorių artimųjų. Kreipdamasis į gausiai susirinkusius šventės dalyvius Musninkų kultūros puoselėtojų bendruo-

menės „Spindulys“ pirmininkas Alvydas Rolis papasakojo, kaip kilo idėja pastatyti paminklą 1918–1920 metų savanoriams.

„Man malonu, kad galėjau prisidėti prie šio darbo ir įamžinti 52 žuvusių savanorių, kurie pirmieji kūrė Lietuvą atminimą. Šią idėją pasiūlė žurnalistas Vilius Kavaliauskas, kuris daug daro įamžinant savanorių atminimą. Pagaminome lentas su jų pavardėmis, o paskui galvodami kur jas įtvirtinti su klebonu bei seniūne Birute Jankauskiene nutarėme, kad čia, šalia bažnyčios, kur anksčiau stovėjo pirmoji medinė bažnyčia, o iš jos rąstų pastatyta stovi šalia esanti varpinė būtų pati tinkamiausia vieta pagerbti savanorius. Paminklą sutiko kurti skulptorius Algirdas Kuzma, techninį projektą parengė architektas Tumas Mazūras, vietos archeologijos tyrimus atliko archeologė Birutė Lisauskaitė“, – sakė A. Rolis.

Bendruomenės pirmininkas pasakojo, kad prie šios idėjos įgyvendinimo prisidėjo daug žmonių, jis sutelkė visą bendruomenę, musninkiečius, aplinkinių vietovių gyventojus ir padėjo kas kiek galėdamas. Įgyvendinant projektą „Savanorių auka mūsų širdyse gyva“, kuri finansavo Lietuvos krašto apsaugos ministerija, buvo sutvarkytas savanorių kapas Musninkų kapinėse, atnaujinti užrašai, restauruota tvorelė bei atlikti kiti darbai.

Klebonui V. Balnysui pašventinus naująjį paminklą, buvo perskaitytos visų žuvusių 52 savanorių pavardės, o po to nuaidėjo Garbės sargybos kuopos kariškių atliktos trys salvės, pagerbiant Musninkų savanorius, visus žuvusius už nepriklausomą Lietuvą bei už Lietuvos valstybę.

Iškilmėse dalyvavęs žurnalistas V. Kavaliauskas sakė, kad paminklui Musninkuose pasirinkta puiki vieta dar ir dėl to, kad būtent nuo bažnyčios savanoriai vyko ginti tėvynės. Jis priminė, kad Musninkai buvo Lietuvos pakraščio miestelis per kurį 1920 metais ėjo Širvintų-Giedraičių-Musninkų fronto linija ir čia reikėjo atsilaikyti prieš daug galingesnę priešą.

„1928 metais, minint nepriklausomos valstybės 10-meį, specialiai sudaryta komisija nustatė, kad iš viso buvo 10 254 savanoriai. Aš esu įsitikinęs, kad jų tikrai buvo gerokai daugiau, ir šis skaičius neatspindi tikros padėties. Jūs, musninkiečiai pastatydami šį



Skaitomi savanorių vardai.



Klebonas V. Balnys šventina naująjį paminklą.

paminklą prie Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio jau prisidėjote pačiu geriausiu įmanomu būdu, įkaldami į Musninkų ir Lietuvos istoriją 52 savanorių vardus, kurių dėka turime Lietuvos valstybę. Ačiū jums už tai“, – sakė V. Kavaliauskas.

Skulptorius A. Kuzma papasakojo, kaip kilo tokio paminklo idėja, dėkojo už pasitikėjimą juo ir sakė, kad darbas buvo neįprastas tuo, jog teko dirbti tarsi nuo pabaigos, kai plokštės su pavardėmis jau buvo pagamintos ir jas reikėjo įkomponuoti į būsimą paminklą. Jis kalbėjo ir apie sudėtingus akmenų pjaustymo darbus bei džiaugėsi pagalbininkais, kurie padėjo įgyvendinti šią idėją.

Idėjos autoriams ir įgyvendintojams dėkojo ir Širvintų rajono vicemerė Irena Vasiliauskienė, taip pat Seimo narys Laurynas Kasčiūnas. Padėkos žodžius sulaukė vietos tautodailininkas Juozas Kalinauskas, sudaręs sąlygas savo sodyje kurti paminklą.

Jis iš viso kainavo 14 tūkstančių eurų, o parama projektui iš Krašto apsaugos ministerijos siekė vos 2 tūkstančius eurų, tad paminklo būtų nebuvę be rėmėjų. Itin nuoširdi padėka pareikšta kraštiečiai, Širvintų rajono garbės pilietei, ilgametei „Draugo“ fondo pirmininkei Marijai Bareikaitei-Remienei, kuri jau daug metų remia gimtųjų Musninkų iniciatyvas, taip pat už finansinę auką dėkota ir A. Roliiui bei jo šeimai, kitiems rėmėjams. Jų sąrašas yra pateiktas netoli paminklo įrengtoje informacinėje lentoje.

Ant žuvusių savanorių kapų buvo nuneštos gėlės, taip pat gėlės padėtos ir žvakės uždegtos bažnyčios šventoriuje, kur yra Vasario 16-osios akto signataro kunigo Alfonso Petruolio kapas. Į šaulių gretas įsilieję šauliai ir jaunieji šauliai prie naujojo paminklo davė priesaiką, jiems buvo įteikti ženkleliai ir šaulių pažymėjimai.

Pasibaigus šventės oficialiajai daliai, visi buvo pakviesti aplankyti var-



Iškilinga eisena prie paminklo.



A. Vaškevičiaus nuotraukos



Žurnalistas V. Kavaliauskas dėkojo Musninkų krašto žmonėms.

pinėje parengtas parodas. Viena jų pasakoja apie 1918–1920 metų Musninkų krašto savanorius, kitoje – nuotraukose įamžinti naujojo paminklo kūrimo darbai. Taip pat varpinėje yra ir pora stendų, skirtų kraštietei Marijai Remienei ir jos šeimai. Čia – M. Remienės knygos, šeimos fotografijos, jos apdovanojimai, artimųjų nuotraukos, asmeniniai daiktai. Parodos buvo gausiai lankomos šventės dalyvių, kurie varpinėje galėjo ir atsigaivinti nuo alinančios kaitros.

Šioje varpinėje prieš savaitę buvo surengta konferencija, kurios metu kabėta apie Musninkų krašto savanorius, kurioje pranešimus skaitė generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Karo mokslų instituto Karo istorijos centro viršininkas majoras Gintautas Jakštys ir šio centro vyresnysis mokslo darbuotojas daktaras, Musninkų kraštietis Manvydas Vitkūnas.

G. Jakštys papasakojo apie lietuvių tautos kelią į Nepriklausomybės atgavimą, Lietuvos kariuomenės atkūrimą bei raidą 1918–1920 m., savanorius bei jų žygius, Nepriklausomybės kovas, o M. Vitkūnas pasakojo kraštiečiams apie šių apylinkių gyvenimo realijas XX a. pradžioje, kai šis kraštas buvo smarkiai polonizuotas bei apie lemtingas Nepriklausomybės kovas, kurios nulėmė visos Lietuvos istorinį likimą ir Musninkų apylinkių gyventojų savimonę. Daug dėmesio konferencijoje buvo skirta 1920 m. rudenį šiose apylinkėse vykusioms itin intensyvioms kovoms su lenkų pajėgomis, kai Musninkų bei Kernavės apylinkės buvo

pietinis garsiųjų Širvintų – Giedraičių kautynių ruožas.

Šventė tęsėsi koncertu, kurio metu susirinkusius linksmino Musninkų kaimo kapela, taip pat scenoje puikiai pasirodė solistas Domantas Rolis, kuris yra M. Remienės stipendininkas bei muzikinė grupė iš Kauno. Susirinkusieji galėjo susipažinti su naujai išleista knygele „Mugninkų valsčiaus savanoriai kariuomenės kūrėjai 1918–1920“. Joje yra trumpai aprašyti Musninkų valsčiaus savanoriai, o įžangoje spausdinamas M. Bareikaitės-Remienės straipsnis „Vaikystės prisiminimuose“.

„Tik lietuvių savanorių dėka Musninkai pasiliko Lietuvos pusėje, ir todėl aš užaugau Lietuvoje bei likau lietuve. Už keturių kilometrų buvo nubrėžta demarkacijos linija, ir dalis Lietuvos apgaulingai atiteko Lenkijai su sostine Vilniumi“, – prisimena M. Remienė, baigdama įdomų straipsnį pagarginimu nekartoti buvusių klaidų, neužmiršti istorinių pamokų, nes ir pasauliui, ir Lietuvai vėl yra grasinama.

„Mus gali padėti, mus išgelbėti tik bendras visų mūsų darbas ‘vardan tos Lietuvos’, atsidavimas savo žemei, kuri yra mums šventa, nuo amžių vienintelė mūsų lietuviška žemė“, – teigia ji.

Šventės dalyviai dar ilgai vakaravo ir bendravo, klausėsi koncerto, ragavo vietos bendruomenės išvirtos sriubos, kitų vaišių. Renginys išties buvo išpūdingas, ir iš Musninkų organizuotumo, susitelkimo bendram darbui tikrai galėtų pasimokyti ir kitų Lietuvos miestelių bendruomenių žmonės.



Vasario 16-osios akto signataro kun. A. Petriolio kapą papuošė gėlės ir žvakės.



Parodoje senojoje varpinėje – M. Remienės daiktai.



Mugninkiečiai baigė tvarkyti savanorių kapus Musninkų kapinėse: restauravo prieš 100 metų statytą tvorelę, atnaujino užrašus ant paminklų, aplink kapavietes sudėjo granito plokštes, pasodino gėlių. Paminklo savanoriams atidengimo šventei pasiruošta.

Alvydo Rolio nuotr.

Mugninkiečiai prisiminė savo valsčiaus savanorius

VIRGINJUS SARPAUSKAS

Rugpjūčio 12 dieną Musninkų varpinėje vyko paskaita-diskusija apie 1918–1920 metų Lietuvos kariuomenę, Lietuvos savanorius ir Musninkų valsčiaus savanorius. Renginį moderavo svečiai iš Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos – mjr. Gintautas Jakštys ir dr. Manvydas Vitkūnas.

Diskusiją pradėjęs G. Jakštys pajuokavo, kad kalbėdamas stengsis neminėti daug datų ir skaičių, nes vis tiek daugiau nei vieną klausytojai vis vien neprisimins. Jo pasakojimo tema – 1900–1920m. Europa ir Lietuvos padėtis joje. Musninkiečių kraštietis M. Vitkūnas pasakojo, tai, ką tikrai gerai žino – Musninkų ir Kernavės valsčių to laikmečio istoriją. Diskusija buvo labai gyva, nes susirinko tie klausytojai, kurie ir patys turi ką papasakoti.

Čia pateikiu tik kelias mintis, tezes ir linksmas istorijas.

Mugninkų apylinkės buvo pietinis Lietuvos – Lenkijos kovų flangas. Ir labai svarbus. Juk priešas visada rinkdavosi pulti ten, kur jungiasi du gynybos junginiai, nes dėl koordinacijos stokos jie yra labiausiai pažeidžiami. Tai kaip tik buvo Musninkai – Kernavė. Taip, kad vykusias kovas teisingiau būtų vadinti ne Širvintų – Giedraičių, o Giedraičių – Širvintų – Musninkų papriešinimo kovomis. Čia esančios gyvenvietės ne kartą ėjo iš rankų į rankas. Rekordininkas yra Sketerių kai-

mas netoli Bartkuškio, kurią apie penkiolika kartų užimdavo tai lietuviai, tai lenkai.

„Melskis lenkiškai, nes Dievas lietuviškai nesupranta, ir tavo malda į dangų nenueis“. „Dinkit iš Kernavės bažnyčios su savo lietuviškomis maldomis. Eikit į Kernavės smuklę, ten jūsų vieta“. Taip ir panašiai išgirsdavo okupuoto Kernavės krašto maldininkai.

Lenkams staigiai puolant, vienas lietuvių dalinys turėjo viską metęs atsitraukti. Tik bėda. Viename name pasiliko štabo dokumentai. O tai labai blogai, nes į priešo rankas pakliūna visos paslaptys. Tai sužinojusi viena lietuvių mokytoja nutarė gelbėti padėtį. Persirengė elgeta, pasiėmė elgetos terbą ir perėjo per pasienio zoną į priešo teritoriją. Nepastebėta nuėjo į tą namą, kuriame buvo palikti štabo dokumentai, susikrovė juos į terbą. Bet buvo jau gerokai įdienoje. Užėjo į smuklę pas žydelį šilto vandens atsigerti. Smuklėje sėdėjo du lenkų kariai. Atrodytų nieko įtartino – užėjo elgeta vandens. Bet lenkai kariai pakilo ir skubiai išėjo. Prieina žydelis smuklininkas ir sako persirengusiai mokytojai: „Ponia slėpkitės kuo greičiau“. Persigandusi mokytoja: „Tai kad aš ne ponia...“. O žydelis: „Ponia, elgetų labai nebūna lakuoti...“ Ir paslėpė mokytoją-elgetą palėpėje. Čia pat atėjo lenkų kariai su pastiprinimu. Nesvarbu, kad smuklininkas gavo pylos, bet mokytojos neišdavė. Nurimus ir sutemus mokytoja su dokumentais sėkmingai grįžo namo.

(Sutrumpinta)

„Krašto naujienos“



Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Vieši europarlamentaras Elmar Brok

Vilnius (Prezidentūros info) – Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Europos Parlamento Užsienio reikalų komiteto nariu Elmar Brok. Susitikime aptarta saugumo padėtis Europoje, Astravo AE keliamos grėsmės, bendradarbiavimas su ES Rytų partnerėmis, atsakas į migracijos iššūkius, „Brexit“ derybos ir kiti aktualūs ES klausimai.

Ilgametis Europos Parlamento narys ir Užsienio reikalų komiteto pirmininkas yra geras Lietuvos draugas,

visuomet tvirtai rėmęs mūsų šalies narystę ES, prisidėjęs prie Lietuvos ir Vokietijos santykių plėtos. Principinga jo pozicija dėl Rusijos vykdomos agresyvios politikos padeda išlaikyti Europos Parlamento paramą Ukrainai ir kitoms ES Rytų partnerėms.

Už paramą Lietuvos eurointegracijai Elmar Brok apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro kryžiumi. Už Lietuvos ir Vokietijos santykių stiprinimą šiais metais jam įteikta Lietuvos diplomatinės žvaigždė.

Maskvoje pasitikta grįžtanti lietuvių ekspedicija

Vilnius/Maskva (LRT.lt) – Maskvoje rugpjūčio 25 d., iš ekspedicijos po Komiją grįžtančius jos narius pasitiko Lietuvos diplomatai Rusijoje.

Iš Vorkutos į Maskvą traukiniu grįžusių dvylikos asmenų grupę sutikęs Lietuvos ambasados Rusijoje minist-

ras patarėjas Giedrius Galkauskas pasveikino prieš dvyliką dienų į tolimąją Komiją išlydėtos ekspedicijos dalyvius su sėkmingai atlikta misija.

„Simboliška, kad ekspediciją baigėte Juodojo kaspino dieną, atiduodami pagarbą amžinojo išalo žemėje palaidotiems tautiečiams - politiniams tremtiniams“, – sakė G. Galkauskas.

Gintauto Alekno organizuotos ekspedicijos dalyviai, kurių didžiąją dalį sudarė broliai pranciškonai, Kre-



Maskvoje pasitikti iš Vorkutos grįžtantys ekspedicijos dalyviai. LRT.lt nuotr.

tingos pranciškonų gimnazijos mokytojai ir moksleiviai, aplankė šalia Vorkutos, Intos ir Pečioros miestų šiaurės Rusijoje buvusiuose lageriuose žuvusių lietuvių kapus, pastatė kryžių ir atminimo lentelę, kaip numanoma 1948 m. Kosju lageryje mirusiam pranciškonui Augustinui Dirvelei – Antano kolegijos (Pranciškonų gimnazijos) įkūrėjui ir rektoriui, Lietuvos pranciškonų provincijolui ir tretininkų vadovui.

Lietuvoje veiks Europos radijo siųstuvas

Vilnius (BNS, „Draugo“ info) – Lietuvoje pradės veikti naujas siųstuvas, skirtas retransliuoti kovai su Rusijos propaganda skirtą, Jungtinių Valstijų Kongreso finansuojamą Laisvosios Europos radiją / Laisvės radiją (RFE/RL) rusų ir baltarusių kalbomis.

Naujas vidurinių bangų (AM) įrenginys pagamintas prieš maždaug penkerius metus, jį Vakarų Vokietijoje naudojo JAV gynybos departamentas, transliavęs radijo programą, skirtą Amerikos kariams užsienyje.

„Jeigu vis dėlto Rusija sugalvotų bandyti trikdyti ar slopinti šią programą, arba situacija Rusijoje blogėtų, mes turėsime galimybę įjungti šią siųstuvą pilnu pajėgumu“, – teigė bendrovės „Tarptautinis Baltijos bangų radijas“ savininkas Rimantas Pleikys.

Iš Lietuvos retransliuojamos Laisvosios Europos radijo / Laisvės radijo programos potencialiai pasiekia apie 100 mln. žmonių europinėje Rusijos dalyje, Baltarusijoje, Ukrainoje ir Moldovoje.

Girtų vairuotojų nemažėja

Kaunas (ELTA) – Vien Kauno apskrityje nuo metų pradžios jau žuvo 20 eismo dalyvių (pernai iki rugpjūčio pabaigos žuvo 15), dar 514 buvo sužaloti (pernai – 476).

Daugumos nelaimių priežastis neretai būna alkoholis, viršijamas važiavimo greitis.

Praėjusią savaitę Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kelių policijos valdybos Kelių patrulių kuopos pareigūnai kontroliavo transporto priemonių nustatyto leistino važiavimo greitį. Patikrinimo metu iš

viso užfiksuoti 88 leistino važiavimo greičio viršijimo atvejai: 1 vairuotojas viršijo greitį nuo 10 iki 20 km/val., 50 – nuo 20 iki 30 km/val., 28 – nuo 30 iki 40 km/val., 5 – nuo 40 iki 50 km/val., 4 – daugiau nei 50 km/val.

Taip pat tikrintas ir transporto priemonių vairuotojų blaivumas. Iš viso išaiškinti 27 neblaivūs automobilių vairuotojai. 19 vairuotojų nustatytas lengvas girtumo laipsnis, 8 – vidutinis.

Nustatyti ir 8 dviračių vairuotojai, kurie taip pat buvo vartoję alkoholio.

NATO reikalauja skaidrumo dėl „Zapad 2017“

Varšuva (ELTA) Prieš rugsėjį vykšiančias didžiules Rusijos ir Baltarusijos karines pratybas NATO generalinis sekretorius Jens Stoltenberg paragino Kremlių laikytis skaidrumo taisyklių ir teigė atidžiai stebėsiant šiuos karinius žaidimus.

„Visos šalys turi teisę rengti savo ginkluotųjų pajėgų pratybas, tačiau jos taip pat turėtų gerbti savo pareigą būti skaidriomis. Mes labai atidžiai stebėsime šių pratybų eigą“, – sakė J. Stoltenberg.

NATO generalinis sekretorius paragino Rusiją užtikrinti, kad ji laikysis išipareigojimų pagal Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos

Vienos dokumentą. Šis dokumentas įpareigoja visas puses pateikti išankstinę informaciją apie pratybas ir išleisti stebėtojų komandas, jog būtų išvengta bet kokių pavojingų nesusi-pratimų.

J. Stoltenberg omenyje turėjo bendras Rusijos ir Baltarusijos karines pratybas „Zapad 2017“, vykšiančias rugsėjo 14-20 dienomis. Baltarusija teigė, kad karinėse pratybose dalyvaus 12 700 karių, tačiau NATO narės įtaria, kad karių skaičius bus daug didesnis.

Baltarusija teigė pakvietusi stebėtojus iš septynių šalių. J. Stoltenberg teigė, kad NATO siųs du ekspertus.

Barcelonoje niekino terorizmą

Barselona (ELTA) – Šimtai tūkstančių žmonių Barcelonoje žygiavo protestuodami prieš islamistų kovotojus, per kurių išpuolius praėjusią savaitę Barcelonoje ir Kambrilse žuvo 15 žmonių.

Pasipriešinimo terorizmui marše dalyvavo Ispanijos karalius Felipe VI. Jis yra pirmasis nuo monarchijos atkūrimo (XX amžiaus aštuntojo dešimtmečio) demonstracijoje dalyvavęs Ispanijos monarchas.

Žygyje garbinga vieta taip pat atiteko ekstremalios situacijos likviduojantiems darbuotojams ir parduotuvės personalui, kurie padėjo per išpuolį La

Rambla gatvėje.

Procesijos dalyviai nešė plakatus su užrašu „aš nebijau“, kituose plakatuose buvo smerkiama islamofobija.

Atsakomybę už rugpjūčio 17-osios išpuolį prisiėmė „Islamo valstybė“. Atakos metu La Rambla bulvare į žmones tyčia iširėžė furgonas. Vairuotojas vėliau nudūrė kitame automobilyje buvusį 34 metų ispaną ir šiuo automobiliu pabėgo. Po kelių valandų netoliese esančiame Kambrilse automobiliu iširėžus į žmones žuvo moteris.

Už išpuolius kaltinama 12 džihadistų kuopelė. Iš jų aštuoni jau mirę, keturi kiti atvesti į Madrido teismą.

Kurą į Astravo AE atgabens kitamet

Minskas (BNS) – Branduolinis kuras Astravo atominės elektrinės pirmajam reaktoriui bus atgabentas 2018 metais, pranešė Baltarusijos energetikos ministerija.

Apie pirmojo reaktoriaus korpuso montavimo darbų užbaigimą Astravo AE skelbė balandžio pradžioje.

Pranešama, jog antrojo reaktoriaus korpusas į jėgainės statybos aikštelę bus atgabentas rugsėjo mėne-

sį ir iki metų pabaigos pradėtas montuoti.

Pirmąją branduolinę jėgainę Baltarusijoje statanti Rusijos valstybinė branduolinės energetikos korporacija „Rosatom“ prieš mėnesį pareiškė, jog abu Astravo AE reaktoriai pradės veikti 2020 metų vasarą.

Astravo AE bus įrengti du reaktoriai. Projektas finansuojamas Rusijos valstybės suteikta paskola.

R. T. Erdogano Turkija niekada nebus ES?

Berlynas (Alfa.lt) – Per interviu Vokietijos užsienio reikalų ministro Sigmar Gabriel paklaustus apie galimybę Turkijai ateityje prisijungti prie Europos Sąjungos, pareiškė, kad valdant Recep Tayyip Erdogan, Turkija niekada neprisijungs prie ES.

„Erdoganas ir jo vyriausybė itin skubiai tolina save nuo visko, kas sudaro Europą. Kaip šalis, kuri riboja laisvę, įkalina nekaltus žmones ir slo-

pina opoziciją, kada nors galėtų prisijungti prie ES?“, – klausė S. Gabriel.

„Jis nežiūri rimtai į derybas dėl prisijungimo. Vienintelis dalykas, kurio nedarysime, tai neatšauksime nieko iš savo pusės. Jis tai gali padaryti pats, nenoriu jam padėti siekti savo provokacijų. Tačiau akivaizdu, kad tokiomis aplinkybėmis Turkija niekada neprisijungs prie ES“, – sakė politikas.

New Yorke nebeliks Columbus paminklo ?

New Yorkas (Faktai.lt) – New Yorko meras Bill de Blasio svarsto, ar reikėtų nukelti paminklą Christopher Columbus, kuris stovi Manhattane esančioje Columbus aikštėje.

Paminklas buvo pastatytas 1892 m. kai buvo žymima 400 metų sukaktis nuo tada, kai Columbus išsilaipino Amerikoje.

B. de Blasio sako, kad miestas peržiūri sąrašą objektų, kurie gali būti suvokti kaip keliantys neapykantą, tačiau tiesiogiai neįvardijo Columbus paminklo.



Svarstomas Columbus paminklo likimas.

CNN nuotr.

Mero ketinimai paaiškėjo kaip tik tuo metu, kai JAV vis labiau plinta mintis, kad reiktų nukelti paminklus skirtus pilietiniame kare dalyvavusių Amerikos Valstijų Konfederacijos vadams.

Lietuvio pasas

Atkelta iš 3 psl.

Aš, kaip Lietuvos garbės konsulė, matau kasdien, kad vieniems labai rūpi Lietuva bei joje palikę giminės, o kiti užmiršta savo kilbę, Lietuvos interesai jiems visai neįdomūs, nors ir tarp jų atsiranda norinčių būti Lietuvos piliečiais. Kita vertus, pažįstu daug tokių, kurie nesiekia Lietuvos pilietybės, bet dirba Lietuvai. Visa tai sukelia dvejopų pamąstymų. Šį klausimą Seimas turėtų spręsti ryžtingiau". Kodėl mums, Seimo nariams, pristinga drąsos priimti strateginius sprendimus, bet užtenka noro dalinti saldinius?

Rytis Virbalis, LRS ir PLB komisijos narys, atstovaujantis Vakarų Europos lietuvių bendruomenės interesams ir šiuo metu gyvenantis Liuksemburge, sako: „Man LP irgi atrodo daugiau imitacija, jeigu tai siejama su pilietybės išsaugojimo problema. Vis dėlto neatrodo, bent kol kas, kad minėtas LP galėtų kaip nors pakeisti esminį PLB ir užsienio lietuvių tikslą – siekti Lietuvos pilietybės išsaugojimo turint kitą pilietybę, todėl Seimui priėmus kokį nors Lietuvos paso ar panašų įstatymą, tai nekompensuotų galimo Lietuvos pilietybės netekimo ir vargu ar padėtų tokiems žmonėms išlaikyti ryšį su Lietuva, nes jis neatstotų prigimtinės teisės į pilietybę praradimo. Tai galbūt tiktų nebent tiems lietuviams, kurie gyvena Šveicarijoje ar Australijoje, ar kitose panašiose šalyse, kurioms nebūtų taikomas minėtas Pilietybės įstatymo pakeitimo projektas, bet ir jiems jis turbūt neatstotų pilietybės praradimo.

LP negali pakeisti pilietybės išsaugojimo, nes LR piliečio pasas yra ne tik teisiškai gerokai rimtesnis dokumentas, bet ir ryšio su Lietuvos valstybe patvirtinimas. Tai ne tik simboliai, bet ir teisės ir pareigos, dalyvavimas politiniame ir kitame valstybės gyvenime ir prigimtinio nuolatinio ryšio su Tėvyne jausmas, nes piliečio pase įrašyta, kad pilietį gina LR. Todėl toks įstatymo projektas negali pakeisti būtinumo siekti išsaugoti Lietuvos pilietybę tais atvejais, kai turima ir NATO ar ES valstybės pilietybė, kaip numato Pilietybės įstatymo pakeitimo

projektas, kurį pasirašė net 114 Seimo narių, dėl kurio Seimas kreipėsi į KT ir kurio priėmimo taip laukia daugelio užsienio šalių lietuviai."

Liūnė Sutema, garsi išeivijos poetė, kuriai Nacionalinė kultūros ir meno premija 2007 metais buvo suteikta už dvasinės saugos poeziją rinkinyje „Tebūnie“, į Vilnių atsiimti garbingo apdovanojimo neatvyko. Nekommentavo, kodėl, o neatvyko dėl paprasčiausios priežasties, ji niekada po Antrojo pasaulinio karo nesiekė naujo paso. Kai Lemonte aš jos paklausiau, ar ji po 1990-ųjų metų pasiėmė Lietuvos ambasadoje ar konsulate naująjį pasą, ji liūdnokai pažūrėjo į mane ir pasakė, kad niekada to nedarys, nes ji turi „tikrąjį“ Lietuvos pasą, kurį pasiėmė ir nešiojo prie krūtinės pasitraukdama nuo komunistų okupacijos po karo. Nelabai ką turėjau jai atsakyti, nes iškalbingesnis buvo poetės akių žvilgsnis. Tokių lietuvių, kurie niekada nesikreipė į valdžios institucijas, kad gautų naują pasą, JAV sutikau ne vieną. Orumas, išdidumas, tikėjimas Lietuva, iš kurios jie pasitraukė, jiems neleido žemintis ir prašyti. Tik po to suvokiau Liūnės Suteimos žodžius „EMIGRUOSIU Į ŠALĮ, KURIOS DAR NĖRA, IR DUOSIU JAI VARDĄ SUTEMA."

Nejučia dabar prisimenu ne tik Liūnę, bet ir šių dienų išeivės, kūrybingos rašytojos, buvusios šiaulietės, „Pasaulio lietuvių“ žurnalo redaktorės, jau keliolika metų gyvenančios Kipre, Dalios Staponkutės žodžius, parašytus jos knygos pavadinime „Iš dviejų rėnkusi trečia: mano mažoji odisėja". Man šiandien tie žodžiai kelia virpuliuką ir nerimą. Gal todėl, kad galvoju apie Itakę? Ir joks LP čia nepadės, nes jis tik saldainis, tik smėlio dėžė žaidimams. Nereikia apgaudinėti nei savęs, nei kitų. Jau šiandien turime matyti rimtus reikalus ir analogiškus sprendimus, nes saldainiais dar niekam nepavyko užtikrinti išeivių, užsienyje gyvenančių tautiečių ryšio su savo Tėvyne. Branginkime kiekvieną iš to milijono, šiuokart gyvenančių toliau nuo prigimtinės Tėvynės Lietuvos.

Delfi.lt

Dr. Stasys Tumėnas – Lietuvos Respublikos Seimo narys, LVŽS frakcija.

A † A VIKTORAS MAKIEJUS

Mirė 2017 m. rugpjūčio 25 d., sulaukęs 86 metų.

Gyveno Crown Point, Indiana.

Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: žmona Nijolė, sūnūs Leonas ir dr. Raimundas, duktė Rita, 4 anūakai ir dvi proanūkės.

Velionis bus pašarvotas rugpjūčio 30 d., trečiadienį, nuo 2 val. p. p. iki 9 val. v. Elmwood laidojimo namuose, 11300 W. 97th Lane, St. John, IN 46373.

Laidotuvės vyks rugpjūčio 31 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 9:45 val. ryto velionis bus atlydėtas į St. Michael the Archangel bažnyčią (1 Wilhelm Str. Schererville, Indiana), kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.

Po Mišių a. a. Viktoras bus palaidotas St. Michael kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Anapilin išėjo Vytautas Jonas Šliūpas

Rugpjūčio 23-iosios naktį Redwood miesto ligoninėje, Californijoje, mirė inžinierius, visuomenės veikėjas, jauniausias dr. Jono Šliūpo sūnus Vytautas Jonas Šliūpas. Jam buvo 87-eri.

V. J. Šliūpas gimė 1930 m. spalio 24 d. Palangoje žinomo aušrininko, pirmojo Palangos miesto burmistro dr. Jono Šliūpo ir Grasildos Grauslytės-Šliūpienės šeimoje. 1944 metais pasitraukė į Vakarus, 1947 metais persikėlė gyventi į JAV.

V. J. Šliūpas baigė statybos inžinerijos mokslus Illinois Institute of Technology ir hidrauliką University of Wisconsin. 1954 m. susituokė su būsimąja farmacininke Vanda Fabijonavičiūte, 1957 m. šeima susilaukė sūnaus Kęstučio.

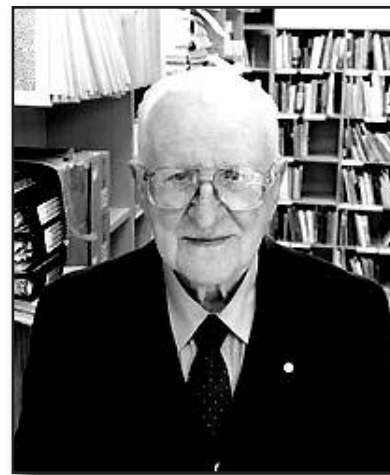
1985 m., būdamas 55-erių, V. J. Šliūpas išėjo į pensiją ir pasinerė į lietuvišką veiklą: dirbo Amerikos lietuvių organizacijose, bendradarbiavo spaudoje.

1987 m. savo namuose San Francisco įsteigė Šiaulių krašte gimusio tėvo aušrininko dr. J. Šliūpo archyvą. Sukaupę archyvą jo įkūrėjas padovanojo Šiaulių universiteto bibliotekai. 2008 m. V. J. Šliūpui suteiktas Šiaulių universiteto garbės daktaro vardas. Nuo 2014 m. Šiaulių universitete teikiamos vardinės Vandos ir Vytauto Šliūpų stipendijos. V. J. Šliūpas buvo Šiaulių „Aušros“ muziejaus bičiulis.

1995-aisiais V. J. Šliūpas Auksučiuose (Šiaulių r.), atgautoje savo tėvų žemėje, įsteigė (ir iki pernai vadovavo) pavyzdinį ūkį, kurio veiklai metodinę ir mokslinę pagalbą teikė JAV mokslinės institucijos.

Pagerbimas ir atsisveikinimo Mišios vyks rugsėjo 2 d., šeštadienį, 1 val. p. p. Lady of Angels bažnyčioje, Burlingame, CA. Vietoje gėlių šeima pageidautų paramos a. a. V. J. Šliūpo įkurta organizacijai „Auksučiai Foundation“, 2907 Frontera Way, Burlingame, CA 94010.

„Šiaulių krašto“ ir „Draugo“ info



„Man lietuviškumas visą laiką buvo svarbus. Jaučiu esantis Lietuvos patriotas ir man Lietuva rūpi“, – prieš trejus metus, viešėdamas Šiauliuose, sakė Vytautas Jonas Šliūpas.

„Šiaulių krašto“ nuotr.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 N. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Karipalkščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

www.draugas.org

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugsėjo 3 d. 10 val. r. švęsime 22-ąjį eilinį metų sekmadienį ir Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo Šiluvoje 409 metų sukaktį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Šiluvos atleidai Švč. Mergelės Marijos Gimimo** bažnyčioje prasidės rugsėjo 3 dieną, sekmadienį, baigsis rugsėjo 10 d. Savaitės dienomis šv. Mišios bus aukojamos 11 val. r. Rugsėjo 10 d., sekmadienį, 11 val. r. iškilminga eiseną nuo klebonijos patrauks į bažnyčią, kur bus aukojamos šv. Mišios. Eisenoje kviečiame dalyvauti organizacijas su vėliavomis. Po Mišių parapijos salėje vyks jubiliejinis 90-mečio pokylis. Vietas kviečiame užsisakyti iš anksto. Prie durų bilietai nebus parduodami. Teiraukitės tel. 773-860-7547.

■ **Rugsėjo 9 d., šeštadienį, 1 val. p.** Friendship Botanic Gardens, 2055 East US Hwy 12, Michigan City, IN įvyks antrasis susirinkimas, skirtas aptarti pasiruošimą Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio šventei. Lauksime jūsų idėjų ir pasiūlymų. Atsivežkite užkandžių. Pasiteirauti tel. 847-310-2139 arba el. paštu rimabinder@comcast.net. Maloniai kviečiame kuo daugiau dalyvauti.

■ **Vydūno Jaunimo Fondo stipendijų** įteikimas įvyks rugsėjo 24 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. „Sielos“ galerijoje, Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bus meninė programa ir vaišės. Kviečiame lietuvių visuomenę dalyvauti.

<http://draugokalendarius.org>



Aldona Prapuolenytė, gyvenanti Putnam, CT, tapo „Draugo“ *garbės prenumeratore*. Šią skaitytoją „Draugas“ lankys visus metus. Nuoširdžiai dėkojame, kad skaitote mūsų laikraštį ir sveikiname tapus garbės prenumeratore.

We Thought We'd Be Back Soon

18 Stories of Refugees 1940–1944

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ anglų kalba

Redaktorės: Dalia Stakė-Anysas
Dalia Cidzikaitė
Laima Petrauskas-Vanderstoep

2014 metais pasirodė knyga „Manėm, kad greit grįšim“. Joje sutelkta 18 pasikalbėjimų su lietuviais, kurie paliko Lietuvą Antrojo pasaulinio karo metu ir bėgo į Vakarų, norėdami išvengti rusų okupacijos ir trėmimo į Sibirį. Iš 65 užrašytų pasikalbėjimų redaktorės parinko 18, kurie vaizdžiai atskleidžia lietuvių išeivių išgyvenimus. Knyga susilaukė didelio pasisekimo tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje. 2015 metais redaktorėms už šią knygą Lietuvos krašto apsaugos ministerija paskyrė „Patriotų premiją“.



Neseniai (2017 m.) pasirodė knygos „Manėm, kad greit grįšim“ angliškas vertimas, pavadintas „We Thought We'd Be Back Soon“.

Įvade redaktorės Dalia Cidzikaitė ir Laima Petrauskas-Vanderstoep paaiškina angliško vertimo atsiradimo aplinkybes. O redaktorė Dalia Stakė-Anysas pateikia tų laikų istoriją, paaiškina tremtinių stovyklų atsiradimą.

Knygos angliškas vertimas ypač taikomas išeivijoje gyvenantiems lietuvių tremtinių vaikams, vaikaičiams, kuriems anglų kalba labiau prieinama. Tai puiki proga jiems susipažinti su išgyvenimais, kuriuos patyrė jų tėveliai, seneliai, proseneliai, palikę Lietuvą Antrajam pasauliniam karui besibaigiant. Tuo pačiu tai puiki dovana draugams nelietuviams, kurie nelabai supranta, kodėl lietuviai bėgo į Vakarų.

Knygą finansavo Lietuvių fondas, išleido leidykla „Aukso žuvis“.

Knygą „We Thought We'd Be Back Soon“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.
Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

Skaitykite „Draugą“ greičiau!

www.draugas.org

773-585-9500

Rinktinės palydos su „Šimtmečio“ Trispalve



Vyrų krepšinio rinktinę kovoms įkvėps „Šimtmečio“ Trispalvė.

Lrv.lt nuotr.

Rugpjūčio 31 d. Izraelyje, Suomijoje, Rumunijoje ir Turkijoje prasidės Europos krepšinio čempionatas, kuriame Lietuvos vyrų krepšinio rinktinę kovoms įkvėps ir palaikys speciali „Šimtmečio“ Trispalvė, skleidžianti žinią apie artėjantį Valstybės atkūrimo šimtmetį.

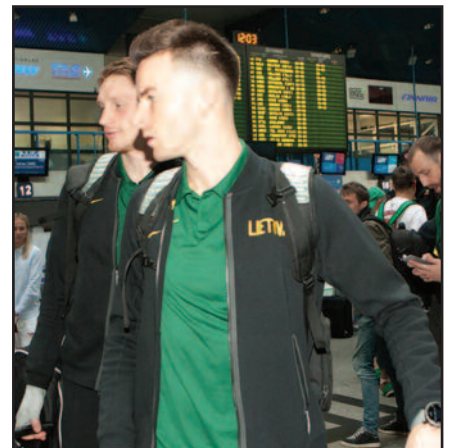
Rugpjūčio 25 dieną Vilniaus „Siemens“ arenoje, Lietuvos ir Ispanijos krepšinio rinktinių metu, ištikimiausi krepšinio aštuolių pirmą kartą išskleidė beveik 8 metrų ilgio ir 5 metrų pločio „Šimtmečio“ Trispalvę.

„Krepšinininkų atsidavimas, o sėkmės atveju – pergalės, įkvėpia visus lietuvius, o kartu neša žinią ir apie mūsų šalį. Paruošėme specialią „Šimtmečio“ Trispalvę su atkurtos Lietuvos šimtmečio logotipu. Ją sportininkų gerbėjai galės pasiimti vežtis kartu į rungtynes už šalies ribų. Mums garbė pirmiems ją įteikti Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės sirgaliams artėjančio Europos krepšinio čempionato proga“, – sakė Valstybės atkūrimo šimtmečio sekretoriato koordinatore Neringa Vaisbrodė.

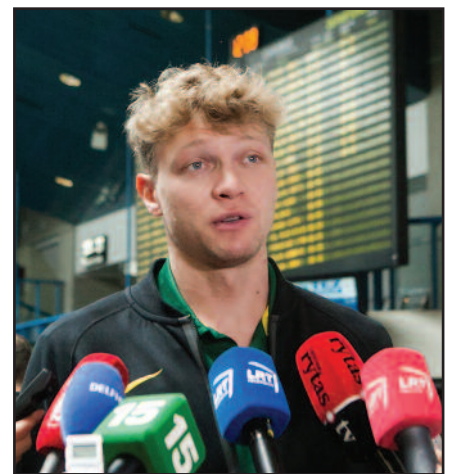
Speciali Trispalvė, drauge su krepšinio aštuoliais, lydės Lietuvos vyrų krepšinio rinktinę viso čempionato metu, o pasibaigus jam, drauge su įvairių sporto šakų ištikimiausiais aštuoliais, keliaus po pasaulį skleidama žinią apie Valstybės atkūrimo šimtmetį.

Tačiau Europos vyrų krepšinio čempionatui („Eurobasket 2017“) besiruošianti Lietuvos rinktinė paskutinėse draugiškose rungtynėse Vilniaus „Siemens“ arenoje po labai atkaklios kovos 78:79 (27:20, 19:16, 12:23, 20:20) visgi pralaimėjo Ispanijos krepšinininkams.

Trenerio Dainiaus Adomaičio auklėtiniai po dviejų kėlinių pirmavo 46:36, bet trečiajame ketvirtyje ispanai pasivijo mūsų šiuos ir prieš lemiamą kėlinį buvo priekyje 59:58. Ketvirtajame kėlinyje kova vyko taškas į tašką. Pergalę svečiams lėmė Pau Gasolio dvitaškis, likus žaisti 8 sek. Tačiau nei pati



į rinktinę sugrąžintas Adas Juškevičius.



Lietuvos rinktinės krepšininkas Mindaugas Kuzminskas: į čempionatą važiuojame būdami neprognozuojami.

Dainiaus Labučio nuotraukos

komanda, nei tūkstančiai susirinkusių krepšinio sirgalių, dėl tokio rezultato nesikrimto. Kova aikštelėje vyko labai įtempta ir dramatiška.

Po šių rungtynių Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės treneris Dainius Adomaitis prisipažino, kad netikėta Luko Lekavičiaus trauma – jis, kaip prognozuoja medikai, į krepšinio aikštelę galės sugrįžti ne greičiau nei už pusantro ar netgi dviejų mėnesių – gerokai pakoreguos žaidimo taktiką. Su rinktinę į Izraelį vietoj Luko išvyko Adas Juškevičius.

Eltos ir „Draugo“ info

Patikslinimas

Š. m. rugpjūčio 1 d. „Drauge“ paskelbtame Algio Vaškevičiaus straipsnyje „Vanaugų“ stovykloje Lietuvoje vaikai rinkosi jau 20 kartą“ kun. Liudo Miliausko citata (7 psl. pirmame stulpelyje) turi skambėti taip:

„Pinigų aš net neprašau – apie šią stovyklą žinantys aukotojai iš Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Amerikos, Kanados, Švedijos, Danijos, taip pat ir Lietuvos patys pasiūlo paramą, žinodami, kad kiekvienas euras bus išleistas pagal paskirtį, viskas bus suskaičiuota ir atsiskaityta. Metinis stovyklos biudžetas yra apie 35 tūkstančiai eurų, vieno žmogaus poilsio savikaina yra maždaug 70 eurai. Dalyviams stovykla yra nemokama, bet jie gali palikti auką, kuri dažniausiai siekia 10–20 eurų. Buvome vienu metu aukos atsiskaitę, bet vis dėlto, jeigu stovykla bus nemokama, tuomet gali atrodyti, kad ji nepakankamai įvertinama“, – teigė L. Miliauskas.

– Red.